

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلیې وزارت

رسمي جریده

الحاق جمهوري اسلامي افغانستان به پروتوکول اصلاحي معاهده يگانه مواد مخدر سال ۱۹۶۱ ميلادي
برابر با ۱۳۴۰ هجري شمسي

تاریخ نشر: ۱۳۹۳/۱۰/۱۵ هـ. ش نمبر مسلسل: (۱۱۵۷)

فرمان

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در مورد توشیح، الحاق جمهوری اسلامی افغانستان به پروتوکول اصلاحی معاهده یگانه مواد مخدر سال (۱۹۶۱) میلادی برابر با سال ۱۳۴۰ هجری شمسی

شماره: (۸۰)

تاریخ: ۱۳۹۱/۷/۲۲

ماده اول:

به تاسی از حکم فقره (۱۶) ماده (۶۴) قانون اساسی افغانستان، الحاق جمهوری اسلامی افغانستان به پروتوکول اصلاحی معاهده یگانه مواد مخدر سال (۱۹۶۱) میلادی برابر با (۱۳۴۰) هجری شمسی را که بر اساس مصوبات شماره (۵۵) مؤرخ ۱۳۹۱/۵/۹ ولسی جرگه و شماره (۵۱) مؤرخ ۱۳۹۱/۷/۲ مشرانو جرگه شورای ملی به داخل یک مقدمه و (۲۲) ماده تصدیق گردیده توشیح می دارم.

ماده دوم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و همراه با پروتوکول و مصوبات مجلسین شورای ملی در جریده رسمی نشر گردد.

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

ولسی جرگه

تصدیق ولسی جرگه

از الحاق جمهوری اسلامی افغانستان به پروتوکول اصلاحی معاهده یگانه مواد مخدر سال ۱۹۶۱

میلادی برابر با ۱۳۴۰ هجری شمسی

شماره: (۵۵)

تاریخ: ۱۳۹۱/۵/۹

به تاسی از حکم ماده نودم قانون اساسی افغانستان، الحاق جمهوری اسلامی افغانستان به پروتوکول اصلاحی معاهده یگانه مواد مخدر سال ۱۹۶۱ میلادی برابر با ۱۳۴۰ هجری شمسی در جلسه عمومی مؤرخ ۹ ماه اسد سال ۱۳۹۱ ولسی جرگه به داخل یک مقدمه و (۲۲) ماده تصدیق گردید.

الحاج عبدالرووف "ابراهیمی"

رئیس ولسی جرگه

جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

مشرانو جرگه

تصدیق مشرانو جرگه

در مورد الحاق جمهوری اسلامی افغانستان به پروتوکول اصلاحی معاهده یگانه مواد مخدر سال

۱۹۶۱ میلادی برابر با ۱۳۴۰ هجری شمسی

شماره: (۵۱)

تاریخ: ۱۳۹۱/۷/۲

به تاسی از حکم ماده نودم قانون اساسی افغانستان، مشرانو جرگه در جلسه عمومی روز یکشنبه مؤرخ ۱۳۹۱/۷/۲، الحاق جمهوری اسلامی افغانستان به پروتوکول اصلاحی معاهده یگانه مواد مخدر سال ۱۹۶۱ میلادی برابر با ۱۳۴۰ هـ. ش را به داخل یک مقدمه و (۲۲) ماده به اکثریت آراء، تصدیق نمود.

فضل هادی "مسلمیار"

رئیس مشرانو جرگه

الحاق جمهوری اسلامی افغانستان به پروتوکول اصلاحی معاهده یگانه مواد مخدر سال ۱۹۶۱ میلادی
برابر با ۱۳۴۰ هجری شمسی

ماده اول:

به دولت جمهوری اسلامی افغانستان اجازه داده می شود به پروتوکول مصوب ۱۹۷۲ میلادی برابر با ۱۳۵۱ هجری شمسی اصلاحی معاهده یگانه مواد مخدر مؤرخ ۱۹۶۱ میلادی برابر با ۱۳۴۰ هجری شمسی مشتمل بر یک مقدمه و ۲۲ ماده پروتوکول سال (۱۹۷۲) میلادی ملحق شود و اسناد مربوط را تسلیم نماید.

پروتوکول اصلاحی معاهده یگانه مواد مخدر سال ۱۹۶۱ میلادی برابر با ۱۳۴۰ هجری شمسی

مقدمه:

طرف های پروتوکول حاضر:

با عنایت با مفاد معاهده یگانه مواد مخدر سال ۱۹۶۱، مصوب ۳۰ مارچ ۱۹۶۱ میلادی در شهر نیویارک (که از این پس، معاهده یگانه نامیده می شود) با تمایل به اصلاح معاهده یگانه به شرح زیر توافق نمودند:

اصلاحات بند های (۴، ۶ و ۷) ماده (۲) معاهده یگانه

ماده اول:

بندهای (۴، ۶ و ۷) ماده (۲) معاهده یگانه به شرح ذیل اصلاح خواهد شد:

۴- ترکیبات مندرج در فهرست شماره (۳) تابع همان موازین نظارت می باشد که ترکیبات محتوای مواد فهرست شماره (۲) با این تفاوت که بند (۱) (ب) و بند های (۳-۱۵) ماده (۳۱) مورد عمل قرار نخواهد گرفت و در مورد اکتساب و توزیع آنها به صورت خرده فروشی، نیازی به اعمال ماده (۳۴)، بند (ب) نمی باشد و برای برآوردها ماده (۱۹) و آمار های ماده (۲۰) اطلاعات مورد تقاضا محدود به مقادیر مواد مخدری خواهد بود که در ساختن این ترکیبات به کار رفته است.

۶- علاوه بر موازین نظارت که در باره کلیه مواد مخدر مذکور در فهرست شماره (۱) اجراء می شود، تریاک مشمول مقررات ماده (۱۹) بند (۱)، تبصره (و) و مواد (۲۱) مکرر، (۲۳ و ۲۴) برگ کوکنار مشمول مواد (۲۶ و ۲۷) و خشخاش مشمول ماده (۲۸) می باشد.

۷- خشخاش، تریاکدار، بوته کوکنار، گیاه شاهدانه، کاه خشخاش و برگ های شاهدانه به ترتیب مشمول موازین نظارت مقرر در ماده (۱۹) بند (۱)، تبصره (هـ) ماده (۲۰)، بند (۱)، تبصره (ز)، ماده (۲۱) مکرر و مواد (۲۲-۲۴)، (۲۲، ۲۶ و ۲۷)، (۲۲ و ۲۸) و (۲۵ و ۲۸) می گردد.

اصلاحات عنوان ماده (۹) معاهده یگانه و بند (۱) آن و درج بند های جدید (۴ و ۵)

ماده دوم:

- عنوان ماده (۹) معاهده یگانه به شرح زیر اصلاح می گردد:

- بند (۱) ماده (۹) معاهده یگانه به شرح اصلاح می گردد:

۱- هیأت مرکب از سیزده عضو می باشد که به قرار زیر به وسیله شورا انتخاب می شوند:

الف- سه عضو با تجربه در پزشکی، دارو شناسی و یا دارو سازی از فهرست شامل حداقل پنج نفر که از طرف سازمان بهداشت جهانی معرفی شده باشند.

ب- ده عضو از فهرست اشخاص که از طرف اعضای سازمان ملل متحد و از طرف کشور های متعهد که عضو سازمان ملل متحد نیستند تعیین شده باشند.

- بند های جدید ذیل پس از بند (۳) ماده (۹) معاهده یگانه اضافه می شود.

۴- هیأت با همکاری دولت ها و با رعایت مفاد این معاهده باید تلاش کند تا کشت، تولید، ساخت و مصرف مواد مخدر را به میزان مورد نیاز برای اهداف پزشکی و علمی محدود کند تا در دسترس بودن آن برای چنین مصارفی تضمین گردد و از کشت، تولید، ساخت، قاچاق و مصرف غیر مجاز مواد مخدر جلوگیری شود.

۵- کلیه تدابیر اتخاذ شده توسط این هیأت به موجب این معاهده باید به نحوی باشد که موجب گسترش بیشتر همکاری دولت ها با هیأت گردد و روشی را جهت گفتگوی مستمر بین دولت ها و هیأت فراهم آورد تا موجب تشریک مساعی و تسهیل اقدامات مؤثر ملی دولت ها به منظور دستیابی به اهداف این معاهده گردد.

اصلاحات بند های (۱ و ۴) معاهده یگانه

ماده سوم:

- بند های (۱ و ۴) ماده (۱۰) معاهده یگانه به شرح ذیل اصلاح می گردد:

۱- مدت عضویت اعضای هیأت پنج سال بوده و قابل انتخاب مجدد می باشند.

۲- شورا می تواند با پیشنهاد هیأت یک عضو هیأت را که دیگر شرایط عضویت مندرج در بند (۲) ماده (۹) را رعایت نمی نماید اخراج نماید این پیشنهاد باید با رای موافق (۹) عضو هیأت تنظیم شده باشد.

اصلاحات بند (۳) ماده (۱۱) معاهده یگانه

ماده چهارم:

- بند (۳) ماده (۱۱) معاهده یگانه به شرح ذیل اصلاح می گردد:

۳- حد نصاب لازم برای تشکیل جلسات هیأت، حضور (۸) عضو می باشد.

ماده (۱۲) معاهده یگانه به شرح زیر اصلاح می گردد

ماده پنجم:

- بند (۵) ماده (۱۲) معاهده یگانه با شرح زیر اصلاح می گردد:

۵- هیأت به منظور محدود کردن مصرف و توزیع مواد مخدر به میزان لازم برای اهداف علمی و پزشکی و تضمین در دسترس بودن این مواد برای اهداف مذکور، باید در اولین فرصت ممکن بر آوردها، از جمله بر آورد های تکمیلی را تأیید نموده یا با جلب رضایت دولت ذیربط این بر آورد ها را اصلاح نماید. در صورت عدم توافق بین دولت.

اصلاحات بند های (۱ و ۲) ماده (۱۴) معاهده یگانه

ماده ششم:

- بند های (۱ و ۲) ماده (۱۴) معاهده یگانه به شرح ذیل اصلاح می گردد:

۱:-

الف – هر گاه پس از بررسی اطلاعاتی که دولت ها به موجب مقررات این معاهده برای هیأت می فرستند یا اطلاعاتی که دستگاه های سازمان ملل متحد یا سازمان های تخصصی ارایه می نماید یا در صورت که کمیسیون بنا به توصیه هیأت تأیید نماید، اطلاعاتی که سایر سازمان های بین الدولی یا سازمان های بین المللی غیر دولتی که در موضوع مربوط بلاواسطه ذیصلاح هستند و به موجب ماده (۷۱) منشور ملل متحد به عنوان نهاد های مشاور شورای اقتصادی، اجتماعی به شمار می روند یا براساس موافقت ویژه با شورا ها از موقعیت مشابهی برخوردار اند. ارایه می دهند هیأت دلایل عینی در دست داشته باشد مبنی بر اینکه اهداف این معاهده به دلیل عدم اجرای مقررات معاهده به وسیله یک عضو، یک کشور یا یک سرزمین به یک مرکز مهم کشت، تولید، ساخت، قاچاق یا مصرف غیر قانونی مواد مخدر تبدیل شده باشند، یا دلایلی مبنی بر خطر جدی برای تحقق این امر وجود داشته باشد. هیأت حق دارد به دولت مربوط پیشنهاد کند که با این هیأت وارد مذاکره شود. با رعایت حق هیأت در جلب توجه دولت های عضو، شورا و کمیسیون به موضوع مذکور در بند فرعی (۵) ذیل الذکر، هیأت باید درخواست خود برای اطلاعات و توضیحات از دولت ها با پیشنهاد مذاکره و همچنین مذاکرات انجام شده با دولت های مشمول این بند فرعی را محرمانه تلقی نماید.

ب – پس از اقدام طبق بند فرعی (الف) فوق هیأت می تواند اگر لازم بداند از دولت مربوط بخواهد تا اقدامات اصلاحی که بنا به مقتضیات برای تأمین اجرای موازین این قرارداد ضروری به نظر می رسد معمول دارد.

ج – چنانچه هیأت به منظور ارزیابی موارد مذکور در بند فرعی (الف) از این بند مطالعه موضوع در قلمرو آن دولت را ضروری بداند، می تواند به دولت مربوط پیشنهاد کند که این اقدام با وسایلی که آن دولت مناسب می داند مورد مطالعه قرار گیرد. اگر دولت مربوط تصمیم به اجرای این مطالعه گرفته باشد، می تواند از هیأت بخواهد تا تخصص و خدمات یک یا چند فرد دارای صلاحیت مورد نیاز را برای کمک به مقامات رسمی در مطالعه پیشنهاد در اختیار آن قرار دهد شخص یا اشخاصی که هیأت قصد دارد در اختیار قرار دهد باید مورد تأیید دولت قرار گیرند. شیوه و محدوده زمانی اتمام مطالعه ضمن مشورت دولت و هیأت تعیین خواهد گردید.

دولت نتایج این مطالعه را برای هیأت ارسال کرده و اقدامات اصلاحی را که انجام آن را ضروری می داند اعلام خواهد نمود.

د - هرگاه هیأت ملاحظه نمود که دولت مربوط هنگامی که به موجب بند فرعی (الف) فوق از او درخواست شده است از دادن توضیحات قانع کننده کوتاهی نموده یا از پذیرش تدابیر اصلاحی که به موجب بند فرعی (ب) فوق اجرای آن تقاضا شده امتناع نموده است یا وضعیت خطیری وجود داشته باشد که تشریک مساعی در سطح بین المللی را برای رفع آن ضروری نماید می تواند توجه دولت های عضو شورا و کمیسیون را به موضوع جلب نماید چنانچه اهداف مندرج در این معاهده به شدت در مخاطره قرار گیرد و حل این موضوع از طرق دیگر به طور رضایت بخش امکان پذیر نباشد هیأت به نحو مذکور عمل خواهد کرد، همچنین هرگاه هیأت ملاحظه نماید که وضعیت خطیری رخ داده است رفع آن نیازمند تشریک مساعی برای تسهیل این نوع همکاری می باشد این هیأت به شیوه مذکور اقدام خواهند نمود.

شورا پس از بررسی گزارش های هیأت و شورا چنانچه گزارش ارایه نموده باشد می تواند توجه مجمع عمومی را به موضوع جلب نماید.

۲- هنگامی که هیأت به موجب بند (۱) (د) فوق الذکر توجه دولت های عضو شورا و کمیسیون را به موضوعی جلب می نماید می تواند در صورت ملاحظه این امر که چنین روشی ضروری است، به دولت های عضو توصیه نماید که وارد کردن و صادر کردن مواد مخدر یا هر دو را از مبداء یا به مقصد کشور یا سرزمین مذکور خواه برای مدت معین یا تا زمانی که هیأت بر این عقیده باشد که این وضعیت در آن کشور یا سرزمین وجود دارد متوقف نمایند، دولت مربوط می تواند موضوع را نزد شورا مطرح کند.

ماده جدید (۱۴) مکرر

ماده هفتم:

ماده جدید ذیل پس از ماده (۱۴) معاهده یگانه درج می گردد:

ماده (۱۴) مکرر، کمک های فنی و مالی:

در مواردی که هیأت مناسب تشخیص دهد می تواند با موافقت دولت مربوط به دستگاه های ذیصلاح سازمان ملل متحد و به سازمان های تخصصی توصیه نماید که علاوه بر اقدامات مذکور در بندهای (۱ و ۲) ماده (۱۴) یا به عنوان جایگزین آنها برای حمایت از تلاش های آن دولت در ایفای تعهدات موضوع این معاهده، شامل موارد تعیین شده یا اشاره شده مواد (۲، ۲۸، ۳۵ و ۳۸) مکرر، کمک های فنی و مالی یا هر دو را در اختیار دولت مذکور قرار دهد.

اصلاح ماده (۱۶) معاهده یگانه

ماده هشتم:

- ماده (۱۶) معاهده یگانه به شرح ذیل اصلاح می شود:

خدمات دبیرخانه ای کمیسیون و هیأت به وسیله منشی تأمین می گردد، به ویژه منشی هیأت از طرف منشی پس از مشورت با هیأت منصوب می گردد.

شامل مقادیر مندرج در بند های فرعی (الف، ب و د) بند (۱) این ماده به انضمام هر مقداری خواهد که برای رساندن مقادیر واقعی موجود در (۳۱) دسامبر سال قبل به سطح برآورد مذکور در بند فرعی (ج) از بند (۱) این ماده هر کدام که بیشتر است لازم باشد.

د- برآورد های در نظر گرفته شده به موجب بندهای فرعی سابق این بند، باید به طریق مناسب مورد جرح و یا تعدیل قرار گیرد تا مقدار مواد که کشف شده و سپس برای مصارف قانونی اختصاص میابد و همچنین مقادیر که از موجودی های خاص برای نیاز های افراد کشوری برداشت می شود نیز مورد محاسبه قرار گیرد.

۵- با ملحوظ داشتن کاهش که در بند (۳) ماده (۲۱) پیش بینی شده و هرگاه اقتضا نماید با لحاظ مقررات ماده (۲۱) مکرر برآورد ها نباید از حدود لزوم تجاوز نماید.

اصلاحات بند های (۱، ۲ و ۵) ماده (۱۹) معاهده یگانه

ماده نهم:

- بند های (۱، ۲ و ۵) ماده (۱۹) معاهده یگانه به شرح ذیل اصلاح می گردد:

۱- طرف های این معاهده هر سال برای هریک از سرزمین های خود به ترتیب و به شکلی که هیأت تعیین خواهد نمود و روی فورمول های که به وسیله هیأت تهیه خواهد شد برآورد های مربوط به مراتب زیر را به شرح ذیل به هیأت ارسال خواهند داشت:

الف- مقادیر مواد مخدر که برای منظور های طبی و علمی مصرف خواهد شد.

ب- مقادیر مواد مخدر که برای ساختن مواد مخدر دیگر، ترکیبات مندرج در فهرست شماره (۳) و مواردی که در این معاهده بدان ها اشاره نشده با کار خواهد رفت.

ج- مقادیری از مواد مخدر که در (۳۱) دسامبر سال که برآورد ها مربوط به آن هستند موجود خواهند بود.

د- مقادیر مواد مخدر که لازم است به موجودی های خاص اضافه شود.

ه- سطح اراضی (برحسب هکتار) و موقعیت جغرافیایی زمین های که برای کشت خشخاش تریاک دار مورد استفاده قرار می گیرد.

و- میزان تقریبی تولید تریاک.

ز- تعداد مراکز صنعتی که مواد مخدر مصنوعی تولید می کند.

ح- مقادیر مواد مخدر مصنوعی که در هریک از مراکز مندرج در بند فرعی قبلی تولید می شود.

۲- (الف) با رعایت کاهشی که در بند (۳) ماده (۲۱) پیش بینی شده است کل برآورد ها برای هر سرزمین و برای هر ماده مخدر به استثنای تریاک و مواد مخدر مصنوعی عبارت خواهد بود از مجموع مقادیر که به موجب ردیف های (الف، ب و د) بند (۱) این ماده تعیین می شوند به اضافه هر مقداری که برای رساندن موجودی های (۳۱) دسامبر سال قبل به میزان برآورد شده طبق بند (ج) بند (۱) لازم باشد.

(ب) با رعایت کاهشی که در بند (۳) ماده (۲۱) در خصوص واردات و در بند (۲) ماده (۲۱) مکرر پیشبینی شده است مجموع برآورد های به عمل آمده در خصوص در هر سرزمین شامل مندرج در بند های فرعی (الف، ب و د) بند (۱) این ماده به انضمام هر مقداری خواهد بود که برای رساندن مقادیر واقعی موجود در (۳۱) دسامبر سال قبل به سطح برآورد مذکور در بند فرعی (ج) از بند (۱) یا مقادیر مشخص شده به موجب بند فرعی (و) و بند (۱) این ماده هر کدام که بیشتر است لازم باشد.

(ج) با رعایت کاهشی که در بند (۳) ماده (۲۱) پیش بینی شده است مجموع برآورد های به عمل آمده در خصوص مواد مخدر مصنوعی در هر سرزمین و هیأت حق خواهد داشت تا برآورد های خود از جمله برآورد های تکمیلی را تعیین، ارسال و منتشر نماید .

اصلاحات ماده (۲۰) معاهده یگانه

ماده دهم:

ماده (۱۰) معاهده یگانه به شرح ذیل اصلاح می گردد:

۱- طرف های معاهده برای هر یک از سرزمین های خود به ترتیب و به شکلی که هیأت تعیین خواهد نمود و روی فرمول های که به وسیله هیأت در اختیار گذاشته می شود آمار های مربوط به موضوعات زیر را برای هیأت خواهند فرستاد:

الف- تولید یا ساخت مواد مخدر.

ب- استفاده از مواد مخدر برای ساخت مواد مخدر، دیگر ترکیبات مندرج در فهرست شماره (۳) و موادی که در این قرار داد با آنها اشاره نشده و استفاده از کاه خشخاش برای ساخت مواد مخدر.

ج- مصرف مواد مخدر.

د- واردات و صادرات مواد مخدر و کاه خشخاش.

ه- مواد مخدر ضبط شده و ترتیب مصرف آنها.

و- موجودی های مواد مخدر در (۳۱) دسامبر سال که آمارهای مربوط به آن سال می باشد.

ز- مناطق قابل شناسایی کشت خشخاش و تریاک.

۲- (الف) آمار های مربوط به موضوع های مذکور در بند (الف) به استثنای ردیف (د) سالانه تهیه شده و حداکثر تا (۳۰) جون سالی که متعاقب سال مربوط به گزارش است به هیأت داده خواهد شد.

ب- ارقام بازدهی در خصوص موضوعات که در بند فرعی (د) بند (۱) به آن اشاره صورت گرفته شده است، باید ربعوار تهیه و در ظرف یک ماه بعد از ختم ربع که مربوط آن می شود، به هیأت ارایه گردد.

۳- طرف های متعهد ملزم نیستند آمار های مربوط به موجودی های خاص را بدهند ولی آمارهای مربوط به مواد مخدر که برای نیازمندی های خاص از خارج وارد کرده یا در خود کشور یا سرزمین به دست آورده اند و همچنین آمار های راجع به مقادیر مواد مخدر که برای تأمین احتیاجات افراد کشوری از موجودی های خاص برداشت شده، جداگانه به هیأت خواهند داد.

ماده جدید (۲۱) مکرر

ماده یازدهم:

ماده جدید ذیل پس از ماده (۲۱) معاهده یگانه اضافه می شود:

ماده (۲۱) مکرر، تهدید تولید تریاک:

۱- تولید تریاک توسط هر کشور یا سرزمین باید به گونه ای سازماندهی شده و تحت نظارت قرار گیرد که تا حد امکان اطمینان حاصل شود که مقادیر تولید شده در هر سال از برآورد مقدار تریاک که در نظر است به موجب بند (۱) و (و) ماده (۱۹) تولید شود، تجاوز ننماید.

۲- اگر هیأت بر مبنای اطلاعاتی که بر طبق مفاد این معاهده در اختیار دارد ملاحظه نماید که دولت عضوی برآوردی را به موجب بند (۱- و) ماده (۱۹) ارایه داده است، تولید تریاک در قلمرو خود را به مقاصد قانونی با توجه به برآورد های مربوط محدود نکرده است و اینکه مقدار معتناهی از تریاک که در داخل قلمرو و این کشور به صورت قانونی یا غیر قانونی تولید شده وارد جریان قاچاق غیر قانونی می گردد، هیأت می تواند پس از مطالعه توضیحات عضو مربوط، که باید ظرف یکماه پس از اعلام موضوع ارایه شود، در زمینه کاهش تمام یا بخشی از این مقدار از میزان در نظر گرفته شده برای تولید و از مجموع برآورد های متذکره در بند (۲) (ب) ماده (۱۹) برای سال آینده که در آن چنین کاهشی از نظر فنی قابل تحقق است، با رعایت فصل کشت و تعهدات قراردادی آن دولت در زمینه صادرات تریاک، اتخاذ تصمیم نماید. این تصمیم نود روز پس از اعلام آن به طرف متعهد ذیربط لازم الاجراء می گردد.

۳- پس از اعلام تصمیم اتخاذ شده در زمینه کاهش به موجب بند (۲) فوق الذکر به طرف متعهد ذیربط هیأت برای حل و فصل مسالمت آمیز این مسأله با عضو مورد نظر وارد مذاکره خواهد شد.

۴- اگر موضوع به طور مسالمت آمیز حل و فصل نگردد، هیأت می تواند در صورت لزوم مفاد ماده (۱۴) را به مرحله اجراء در آورد.

۵- هیأت در اتخاذ تصمیم در زمینه کاهش میزان برآورد موضوع بند (۲) فوق الذکر نه تنها کلیه قرائین مربوط، از جمله شرایطی که باعث ایجاد مشکل قاچاق غیر قانونی مذکور در بند (۲) فوق الذکر گردیده است، را مد نظر قرار می دهد بلکه هر گونه تدابیر نظارتی جدید که ممکن است به وسیله دولت عضو اعمال گردد را نیز ملحوظ خواهد نمود.

اصلاحات ماده (۲۲) معاهده یگانه

ماده دوازدهم:

- ماده (۲۲) معاهده یگانه به شرح ذیل اصلاح می گردد:

۱- زمانی که در یک کشور یا در سرزمین یک طرف متعهد وضع به نحوی باشد که منع کشت خشخاش تریاک دار بوته کوکا یا گیاه شاهدانه به نظرش مناسب ترین اقدام برای حمایت از سلامت و رفاه عمومی جلوگیری از انحراف مواد مخدر به طرف قاچاق باشد طرف کشت را ممنوع خواهد کرد.

۲- طرف کشت خشخاش تریاکدار یا گیاه شاهدانه را ممنوع می کنند باید تدابیر مناسب جهت کشف هر نوع گیاهی که به طور غیر مجاز کشت می شود و نابودی آنها به استثنای مقادیر کم که برای اهداف علمی یا تحقیقاتی مورد نیاز آن طرف می باشد اتخاذ کند.

اصلاح ماده (۳۵) معاهده یگانه

ماده سیزدهم:

ماده (۳۵) معاهده یگانه به شرح ذیل اصلاح می گردد:

۱- به توجه به نظام قوانین اساسی، قضایی و اداری خود طرف های این معاهده مقرر خواهند داشت:

الف- در سطح ملی هماهنگی لازم را در امر پیشگیری و سرکوبی قاچاق تأمین خواهند نمود، بدین منظور می توانند به نحوی سودمند اداره خاصی را مامور هماهنگی نمایند.

ب- در مبارزه علیه قاچاق مواد مخدر به یکدیگر کمک نمایند.

ج- همکاری نزدیک بین خود و سازمان های بین المللی صلاحیت دار که عضو آنها هستند برقرار نمایند که تا یک مبارزه هماهنگ علیه قاچاق صورت گیرد.

د- مواظبت نمایند که همکاری بین المللی بین قسمت های مربوط با سرعت انجام گیرد.

ه- تأکید نمایند که وقتی اوراق قضایی برای تعقیب یک امر قضایی بین کشور ها رد و بدل می شود این کار با سرعت به نشانی مراجع تعیین شده از طرف متعاهدین انجام گیرد. این موضوع به حق طرف های این معاهده در این بخواهند اوراق قضایی از مجرای سیاسی برای آنها فرستاده لطمه نمی رساند.

و- طرفین در صورتی که مناسب تشخیص دهند علاوه بر اطلاعات مورد نیاز ماده (۱۸) اطلاعات مربوط به فعالیت های غیر مجاز مواد مخدر در کشور شان شامل اطلاعات کشت، تولید، ساخت، مصرف و قاچاق غیر مجاز مواد مخدر از طریق منشی کل به آگاهی هیأت و کمیسیون خواهند رساند.

ز- اطلاعات مندرج در بند قبلی باید تا حد امکان با شیوه تاریخی هائی که مدنظر هیأت است ارایه گردد و در صورت درخواست یکی از طرف ها، هیأت می تواند در فراهم آوردن این اطلاعات و در تلاش برای کاهش فعالیت های غیر مجاز مواد مخدر در داخل مرزهای طرف متعهد مزبور رهنمایی های خود را ارایه نماید.

اصلاحات بند های (۱ و ۲) ماده (۳۶) معاهده یگانه

ماده چهاردهم:

- بندهای (۱ و ۲) ماده (۳۶) معاهده یگانه به شرح ذیل اصلاح گردد:

۱- (الف) با رعایت مقررات قوانین اساسی خود، هر طرف متعهد مقررات لازم را تصویب خواهد کرد برای اینکه کشت، تولید، ساخت، استخراج، ترکیب، نگهداری، عرضه، به فروش گذاشتن، پخش، خرید و فروش تحویل به هر عنوانی که باشد، دلالی، ارسال، صدور به طور عبوری، حمل و نقل، وارد کردن و صادر کردن مواد مخدر بر خلاف مقررات این قرارداد یا هر اصل دیگری که به نظر طرف متعهد مذکور برخلاف مفاد این معاهده باشد وقتی که انجام گیرد جرم های قابل مجازات به شمار می آید و همچنین برای این که جرایم مهم مشمول مجازات کافی، به خصوص مجازات زندان یا دیگر کیفر های محروم کننده از آزادی گردد.

ب- علی الرغم بند فرعی سابق، زمانی که سوء مصرف کنندگان مواد مخدر چنین جرایمی را مرتکب شوند، طرف های متعهد می توانند به جایگزین یا مکمل محکومیت و مجازات سوء استفاده کنندگان را مطابق بند (۱) ماده (۳۸) مکلف به پذیرش تدابیر درمانی، آموزش، مراقبت های پس از درمان، باز پروری و سازگاری اجتماعی نمایند.

۲- مشروط بر محدودیت های قوانین اساسی هر طرف متعهد و نظام قضایی و قوانین داخلی:

الف:

اول: هر یک از جرم های مشروح در بند (۱) اگر در کشور های مختلف به وقوع پیوسته باشد یک جرم جداگانه شناخته خواهد شد.

دوم: شرکت عمدی در یکی از جرایم مذکور توطئه و کوشش برای ارتکاب آن همچنین کارهای مقدماتی و عملیات مالی عمومی مربوط به جرم های که موضوع این ماده می باشد جرم های قابل مجازات به نحو پیش بینی شده در بند (۱) محسوب خواهند شد.

سوم: محکومیت های صورت گرفته در خارج از کشور برای این جرم ها به عنوان تکرار جرم ملحوظ خواهد شد.

چهارم: جرم های مهم سابق الذکر که به وسیله افراد کشور و یا اتباع بیگانه ارتکاب یافته است به وسیله طرف متعهد که جرم در سرزمین او به وقوع پیوسته یا به وسیله طرف متعهد که مجرم در سرزمین او یافت شده است چنانچه استرداد او طبق قوانین طرف متعهد که چنین درخواستی از او صورت گرفته است قابل پذیرش نبوده و مجرم قبلاً محاکمه نگردیده و حکم صادر نشده باشد تعقیب خواهد شد.

ب:

اول: هر کدام از جرم های مذکور در بند های (۱ و ۲) (الف- دوم) این ماده در زمره جرایم قابل استرداد مندرج در عهدنامه های استرداد موجود بین طرف ها متعهد محسوب می گردد.

طرفین متعهد می شوند که چنین جرایمی را در هر معاهده استرداد مجرماتی که میان آنان منعقد خواهد شد به عنوان جرایم قابل استرداد محسوب نمایند.

دوم: اگر طرف متعهد که استرداد مجرمان را مشروط به وجود معاهده می داند، تقاضای استرداد را از طرف دیگری دریافت نماید که با آن عضو معاهده استرداد منعتد ننموده است می تواند بنا بر صلاحیت دید خود این معاهده را مبنای قانونی برای استرداد در زمینه مندرج در بندهای (۱ و ۲) (الف - دوم) این ماده محسوب دارد. استرداد تابع سایر شرایط پیش بینی شده در قوانین طرف درخواست خواهد بود.

سوم: طرف های که استرداد را مشروط به وجود معاهده استرداد نمی دانند جرایم مندرج در بند های (۱ و ۲)، (الف - دوم) این ماده را به لحاظ شرایط مقرر شده در قوانین طرف درخواست به عنوان جرایم قابل استرداد بین خود محسوب خواهند نمود.

چهارم: استرداد مطابق قوانین طرف درخواست به عمل خواهد آمد و علی الرغم بند فرعی (ب - اول، دوم و سوم) این بند طرف مذکور حق دارد در مواردی که حسب صلاح دید مقامات صلاحیت دار این جرایم به اندازه کافی شدید محسوب نگردند از موافقت با درخواست استرداد خود داری نمایند.

اصلاحات ماده (۳۸) معاهده یگانه و عنوان آن

ماده پانزدهم:

ماده (۳۸) معاهده یگانه و عنوان آن به شرح ذیل اصلاح می گردد:

۱- طرف های متعهد نسبت به جلوگیری از سوء مصرف مواد مخدر و تشخیص زود هنگام، درمان، آموزش، مراقبت بعد از درمان، باز پروری و سازگاری اجتماعی این اشخاص توجه ویژه مبذول و کلیه تدابیر عملی را به کار خواهند برد و تلاش های خود در این زمینه هماهنگ خواهند نمود.

۲- طرف های متعهد آموزش کارکنان خود در زمینه مورد درمان، مراقبت بعد از درمان، باز پروری و سازگاری اجتماعی سوء مصرف کنندگان مواد مخدر را تا حد امکان گسترش خواهند داد.

۳- طرف های متعهد کلیه تدابیر عملی به منظور کمک به اشخاص که حرفه آنها مستلزم کسب اطلاعات در زمینه مشکلات سوء مصرف مواد مخدر و پیشگیری از آن است را اتخاذ کرده و همچنین در صورتی که این خطر وجود داشته باشد که سوء مصرف مواد مخدر فراگیر گردد آگاهی عمومی را گسترش خواهند داد.

ماده جدید (۳۸) مکرر

ماده شانزدهم:

- ماده جدید ذیل پس از ماده (۳۸) معاهده یگانه اضافه می شود:

مده (۳۸) مکرر، توافقنامه های مربوط به مراکز منطوقی:

اگر یک طرف متعهد به عنوان بخشی از اقداماتش در مبارزه با قاچاق مواد مخدر و با توجه مقتضی به قانون اساسی و نظام های حقوقی و اداری خود مناسب بداند و در صورت تمایل با توصیه فنی هیأت یا سازمان های تخصصی و با مشورت سایر طرف های ذی نفع در منطقه، انعقاد توافقنامه های را ترویج خواهد نمود که در آنها توسعه مراکز منطقه یی برای تحقیقات و آموزش های علمی جهت مبارزه با معضلات ناشی از سوء مصرف و قاچاق مواد مخدر پیش بینی شده باشد.

زبان های پروتوکول و تشریفات امضاء تصویب و الحاق

ماده هفدهم:

۱- این پروتوکول که نسخه های آن به زبان های چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و هسپانوی هم به یک اندازه معتبر می باشند تا تاریخ ۳۱ دسامبر ۱۹۷۲ میلادی برای امضاء از جانب هر یک از طرف های متعهد یا امضاء کنندگان معاهده یگانه مفتوح خواهد بود.

۲- این پروتوکول منوط به تصویب دولت های است که آن را امضاء کرده اند و معاهده یگانه را تصویب کرده یا بدان ملحق شده اند. اسناد تصویب به منشی سپرده خواهد شد.

۳- این پروتوکول باید بعد از تاریخ ۳۱ دسامبر ۱۹۷۲ برای الحاق از جانب هر طرف ذیعلاقه که این معاهده یگانه را امضاء ننموده است، گشایش یابد.

لازم الاجراء شدن

ماده هجدهم:

۱- این پروتوکول به همراه اصلاحات مندرج در آن، سی روز پس از تاریخ تودیع چهلمین سند تصویب یا الحاق به موجب ماده (۱۷) لازم الاجراء خواهد گردید.

۲- در مورد هر دولت دیگری که سند تصویب یا الحاق خود را پس از تاریخ تودیع چهلین سند مذکور تسلیم نماید، پروتوکول حاضر سی روز پس از تودیع سند تصویب یا الحاق آن دولت لازم الاجراء خواهد شد.

تأثیر الاجراء

ماده نهم:

هر دولتی که پس از لازم الاجراء شدن این پروتوکول به موجب بند (۱) ماده (۱۸) فوق به عضویت معاهده یگانه در می آید در صورتی که قصد دیگری را اعلام ننموده باشد.

۱- به عنوان طرف متعهد معاهده یگانه اصلاح شده محسوب خواهد گردید و همچنان در قبال هر یک از طرف های متعهد معاهده یگانه که به این پروتوکول نه پیوسته اند اصلاح نشده محسوب خواهد گردید.

مقررات مؤقت

ماده بیستم:

۱- هیأت بین المللی کنترل مواد مخدر که به موجب معاهده واحد اصلاح نشده تشکیل شده است وظایفی را که در اصلاحات مندرج در این پروتوکول عنوان شده است از تاریخ لازم الاجراء شدن پروتوکول حاضر به موجب بند (۱) ماده (۱۸) فوق بر عهده خواهد داشت.

۲- شورای اقتصادی اجتماعی باید تاریخی را تعیین نماید که بر مبنای این هیأت ایجاد شده به موجب اصلاحات مندرج در این پروتوکول وظایف خود را بر عهده گیرد. از آن تاریخ هیأتی که بنابر مقررات فوق تشکیل شده است، در قبال آن دسته از دولت های عضو معاهده یگانه اصلاح نشده و نیز دولت های عضو معاهدات مذکور در ماده (۴۴) معاهده یگانه که به عضویت پروتوکول در نیامده اند وظایفی را که در معاهده یگانه اصلاح نشده برای هیأت پیش بینی شده است بر عهده خواهد گرفت.

۳- از بین اعضای هیأت که در نخستین انتخابات پس از افزایش اعضای هیأت از یازده نفر به سیزده نفر انتخاب می شوند دوره عضویت شش نفر در پایان سه سال و مدت کار هفت نفر دیگر در پایان پنج سال منقضی خواهد شد.

۴- اعضای هیأت که دوره عضویت شان در پایان دوره اولیه سه ساله فوق الذکر به اتمام خواهد رسید به وسیله منشی بلافاصله پس از تکمیل نخستین انتخابات به صورت قرعه انتخاب خواهند شد.

حق شروط

ماده بیست و یکم:

۱- هر دولتی می تواند در زمان امضاء یا تصویب این پروتوکول یا الحاق به آن نسبت به هر کدام از اصلاحات مندرج در این پروتوکول به استثنای اصلاحات مربوط به بندهای (۶ و ۷) ماده (۲) (ماده ۱ پروتوکول حاضر) بندهای (۱، ۴ و ۵)

ماده (۹) (ماده ۲ پروتوکول حاضر)، بندهای (۱ و ۴) ماده (۱۰) (ماده ۳ پروتوکول حاضر) ماده (۱۱) (ماده ۴ پروتوکول حاضر) ماده (۱۴) مکرر (ماده ۷ پروتوکول حاضر)، ماده (۱۶) (ماده ۸ پروتوکول حاضر)، ماده (۲۲)، (۳۶) (ماده ۱۴ پروتوکول حاضر)، ماده (۳۸) (ماده ۱۵ پروتوکول حاضر) و ماده (۳۸) مکرر (ماده ۱۶ پروتوکول حاضر)، شرطی را اعلام نماید.

۲- دولتی که شرطی را اعلام کرده است می تواند در هر موقع با اعلام کتبی از همه یا بخشی از شروط اعلام شده خود صرف نظر نماید.

ماده بیست و دوم:

منشی نسخه تائید شده این پروتوکول را برای کلیه طرف های متعهد و امضاء کنندگان معاهده یگانه ارسال خواهند نمود. هرگاه این پروتوکول به موجب بند (۱) ماده (۱۸) فوق لازم الاجراء گردد منشی متن اصلاح شده معاهده یگانه با رعایت اصلاحات مندرج در این پروتوکول را تهیه نموده و نسخه تائید شده آن را برای کلیه دولت های عضو یا دولت های که حق دارند به عضویت معاهده اصلاح شده در آینده ارسال خواهد شد.

این پروتوکول در مقر ژینو مورخ ۲۵ مارچ ۱۹۷۲ میلادی در یک نسخه واحد منعقد گردید که در آرشیف سازمان ملل متحد حفظ خواهد گردید. در تائید مراتب فوق امضاء کنندگان ذیل که دارای اختیارات لازم می باشند این پروتوکول را به نمایندگی از دول متبوع شان، امضاء نموده اند.